

ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΠΑΥΛΟ ΨΑΡΡΩΝ.
(Αθήνα 29-6-2011)

Παύλου, τοῦ πανευφήμου καὶ «κλητοῦ Ἀποστόλου»¹, τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν μνήμη ἐπιτελοῦμε σήμερα, Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμε, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι ἀδελφοί, ἀγαπητοί πατέρες - πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι- καὶ εὐλογημένοι Χριστιανοί καὶ συναχθήκαμε, στὸν πανηγυρίζοντα τοῦτο Ἱερό Ναό, προκειμένου νὰ προσφέρουμε τὴ λογικὴ καὶ ἀναίμακτη λατρεία στὸν Ἀρχηγὸ τῆς Σωτηρίας μας.

«Σκεῦος ἐκλογῆς»² ὁ θεῖος Ἀπόστολος, κατὰ τὴν μαρτυρία τοῦ ἰδίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλήθη, μὲ τὸ γνωστὸ θαυμαστὸ τρόπο³, γιὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομα τοῦ καλέσαντος, ἐνώπιον πάντων τῶν ἔθνῶν καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ⁴, ὥστε ν' ἀνοίξουν τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς καὶ ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ σατανᾶ στὸν ἀληθινὸ Θεὸ⁵.

Ἀπ' ἐκείνη τὴ μεγάλη ὥρα τῆς Δαμασκοῦ, ὅπου τοῦ ἀποκαλύφθηκε ὁ Κύριος καὶ τὸν ἔχρισε ὑπηρέτη καὶ μάρτυρά Του, μὲ θυσιαστικὴ ἀγάπη καὶ τέλεια ὑπακοή, παρεδόθη ψυχοσωματικὰ στὴ διακονία τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

¹ Ρωμ. α', 1.

² Πραξ. θ', 15.

³ Πραξ. θ', 4.

⁴ Πραξ. θ', 15

⁵ Πραξ. κστ', 19

Πλήρης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ Χριστὸ, πὺ τὸν θεώρησε πιστὸ, αὐτὸν τὸν πρῶην βλάσφημο καὶ διώκτη καὶ ὕβριστή⁶ παρουσίασε σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ μέσα ἀπὸ τὶς ἀπερίγραπτα κουραστικὲς καὶ ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνες περιοδεῖες του, τὸ μεγάλο μυστήριον τῆς εὐσεβείας⁷ ὅτι ὁ Θεὸς φανερώθηκε ὡς ἄνθρωπος, τὸ Πνεῦμα ἀπέδειξε ποιὸς ἦταν· φανερώθηκε στοὺς ἀγγέλους, κηρύχθηκε στὰ ἔθνη, τὸν πίστευσε ὁ κόσμος, ἀναλήφθηκε μὲ δόξα.

Μίλησε ἀκατάπαυστα γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, μὲ ἀποκορύφωμα τὸν θάνατο τοῦ Χριστοῦ⁸. Ἄν καὶ ἦτο πλούσιος, ὁ Θεὸς ἐπτώχευσε, ὥστε νὰ πλουτίσουμε ἐμεῖς μὲ τὴν δικὴ Του τὴν πτώχευση⁹. Ἐνῶ εἴμαστε ἁμαρτωλοὶ, ἀνάξιοι γιὰ μιὰ τέτοια προσφορὰ, Ἐκεῖνος ἔδωσε τὸν Υἱὸν Του, πὺ ἀπέθανε γιὰ χάρη μας¹⁰, μᾶς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν αἰώνια καταδίκη, μᾶς δικαίωσε μὲ τὸ αἷμα Του, μᾶς συμφιλίωσε μαζὶ Του καὶ μᾶς χάρισε τὴ σωτηρία μὲ τὸν σταυρικὸ Του θάνατο. Γι' αὐτὸ ὁ θεῖος Ἀπόστολος δὲν ἔβλεπε ἄλλη αἰτία καυχήσεως στὴ ζωὴ του, ἀπὸ τὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ¹¹. Ἐμεῖς «κηρύσσομεν Χριστὸν Ἐσταυρωμένον», διεκήρυττε¹².

Παρότρυνε τοὺς ἀκροατὲς του νὰ χαροῦν τὴν ἐλευθερία, πὺ χάρισε στὸ ἀνθρώπινο γένος ὁ Χριστός¹³ καὶ νὰ μὴν ἀφήσουν τὴν ἁμαρτία νὰ βασιλεύσει στὸ θνητὸ τους σῶμα, μὲ τὸ νὰ ὑπακούουν τυφλὰ στὶς ἐπιθυμίες του¹⁴, γιὰτι, τελικὰ, ὁ καρπὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ὁ θάνατος¹⁵.

⁶ Α' Τιμ. α', 12-13.

⁷ Α' Τιμ. γ', 16.

⁸ Ρωμ. ε', 6.

⁹ Β' Κορ. η', 9.

¹⁰ Ρωμ. ε', 8.

¹¹ Γαλ. στ', 14.

¹² Α' Κορ. α', 22.

¹³ Γαλ. ε', 1.

¹⁴ Ρωμ. στ', 12.

¹⁵ Ρωμ. ζ', 23

Δίδαξε ὅτι, ἀληθινὰ ἐλεύθερος δὲν εἶναι αὐτός πού πράττει ὅ,τι θέλει, ἀλλ' ἐκεῖνος, πού διακρίνει τί πραγματικὰ τὸν συμφέρει¹⁶. Αὐτός, πού αἰσθάνεται δοῦλος τοῦ Κυρίου¹⁷. Αὐτός, πού τὸν ἀναγνωρίζει ὡς κεφαλὴ τοῦ θεανθρώπινου ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, στὸ ὁποῖο ἐλεύθερα ἀνήκει, ἰσότιμα μὲ τὰ ἄλλα τίμια ἀνθρώπινα μέλη. Ὅπου οἱ πολλοὶ ἀποτελοῦν τὸ ἓνα σῶμα¹⁸. Ἐκεῖ, ὅπου οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ ὑποτιμήσει ἢ νὰ ἀντικαταστήσει ἢ νὰ ὑποκαταστήσει τὸν ἄλλο¹⁹. Ἐκεῖ, ὅπου γίνεται ἐμπειρία καὶ γεύση ἢ κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος, διὰ τοῦ βαπτίσματος²⁰, μᾶς ἐνδύει μὲ τὸν ἑαυτὸ του, αἶρει τίς ὅποιες ἐγκόσμιες διαφορὲς καὶ ὅπου «δὲν ὑπάρχει πιά Ἰουδαῖος καὶ εἰδωλολάτρης, δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, ἄνδρας καὶ γυναῖκα, ἀλλὰ ὅλοι εἶναι ἓνας, χάρις στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ»²¹.

Ἐκεῖ, ὅπου δὲν ἐπιτρέπεται ὁ ἓνας νὰ πεινᾷ καὶ ὁ ἄλλος νὰ μεθύει²², ἀλλὰ πρέπει νὰ προσφέρεται τὸ περισσευμα τοῦ ἑνός γιὰ νὰ καλυφθεῖ τὸ ὑστέρημα τοῦ ἄλλου καὶ νὰ γίνεῖ ἰσότης²³. Ἐκεῖ, ὅπου ἐξετάζοντας ὁ καθένας προσεκτικὰ τὸν ἑαυτὸ του τρώει τὸ σῶμα καὶ πίνει τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου²⁴.

Ἐκεῖ, ὅπου τὰ χαρίσματα διαιροῦνται καὶ νέμονται κατὰ τὴ θέληση τοῦ χορηγοῦντος Ἁγίου Πνεύματος²⁵.

¹⁶ Α' Κορ. στ', 12.

¹⁷ Ρωμ. στ', 22.

¹⁸ Α' Κορ. ιβ', 12.

¹⁹ Α' Κορ. ιβ', 12-27.

²⁰ Γαλ. γ', 27.

²¹ Γαλ. γ', 28.

²² Α' Κορ. ια', 21.

²³ Β' Κορ. η', 13.

²⁴ Α' Κορ. ια', 28.

²⁵ Α' Κορ. ιβ', 4.

Τὸν ἀληθινὸ δούλο τοῦ Κυρίου, τὸν περιέγραψε ὄχι μαχητικὸ καὶ ἐχθρικὸ, ἀλλὰ ἤπιο πρὸς πάντες, διδακτικὸ, ἀνεξίκακο, μὲ πραότητα ἐκπαιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους²⁶.

Τὸν δούλο τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τὸν ἀύθεντικὸ ἄνθρωπο, τὸν θέλει ἐπιδιώκοντα²⁷ τὴ δικαιοσύνη, τὴν εὐσέβεια, τὴν πίστη, τὴν ἀγάπη, τὴν ὑπομονή καὶ πάντως ἐλεύθερο ἀπὸ τὸ φοβερὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας, ἡ ὁποία εἶναι εἰδωλολατρία²⁸. Ἀκόμη εἶναι ρίζα ὅλων τῶν κακῶν, πὺ ἀποπλανᾷ τὰ θύματά της ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ πίστη καὶ τὰ προικοδοτεῖ μὲ ὀδῦνες πολλὰς²⁹. Γί' αὐτὸ καὶ παρήγγειλε στοὺς πλουσίους τοῦ κόσμου τούτου, νὰ θυμῶνται ὅτι τίποτα δὲ φέρανε σ' αὐτὸν τὸ κόσμον καὶ συνεπῶς τίποτα δὲν μποροῦν νὰ ἐξάγουν, ὅταν θὰ ἀναχωρήσουν ἀπ' αὐτὸν καὶ νὰ μὴν εἶναι ὑπερήφανοι οὔτε νὰ στηρίζουν τὴν ἐλπίδα τους στὴν ἀβεβαιότητα τοῦ πλούτου, ἀλλὰ στὸν ζωντανὸ Θεὸ· νὰ πλουτίζουν μὲ καλὰ ἔργα, νὰ εἶναι πρόθυμοι στὸ νὰ μεταδίδουν, κοινωνικοὶ καὶ γενναιοδωροὶ καὶ ἔτσι νὰ ἀποταμιεύσουν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους ἓνα καλὸ θεμέλιο γιὰ τὸ μέλλον, καὶ νὰ λάβουν τὴν αἰώνια ζωὴ³⁰.

Τὸν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ τὸν θέλει ἀνυπόκριτο³¹, φιλάδελφο³² καὶ φιλόστοργο³³, φιλόξενο³⁴, κλαίοντα μετὰ κλαιόντων καὶ χαίροντα μετὰ χαιρόντων³⁵, ἐλεύθερο ἀπὸ τὸ φοβερὸ πάθος τοῦ φθόνου καὶ τῆς κατακρίσεως, ὄντως θεοφοβούμενο. Ὡστόσο, δὲ παραλείπει νὰ περιγράψει τὴ συμπεριφορὰ ὅσων δὲν ἔχουν τὸ φόβο

²⁶ Α' Τιμ. στ', 11.

²⁷ Α' Τιμ. β', 24.

²⁸ Κολ. γ', 5.

²⁹ Α' Τιμ. στ', 10-11.

³⁰ Α' Τιμ. στ', 17-19.

³¹ Ρωμ. ιβ', 9.

³² Ρωμ. ιβ', 10.

³³ Ρωμ. ιβ', 10.

³⁴ Ρωμ. ιβ', 13.

³⁵ Ρωμ. ιβ', 15.

τοῦ Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν τους. Αὐτοὶ ἀφήνουν τὸν λάρυγγά τους νὰ μοιάζει μὲ ἀνοιχτὸ τάφο, τὶς γλῶσσες τους νὰ γεμίζουν δόλο, τὰ χεῖλη τους νὰ εἶναι πλήρη θανατεροῦ δηλητηρίου, τὸ στόμα τους γεμᾶτο ἀπὸ ἀρὰ καὶ πικρία καὶ τὰ πόδια τους τᾶχουν ἔτοιμα νὰ τρέξουν καὶ νὰ χύσουν αἷμα³⁶.

Ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ ἀπαιτεῖ νὰ εἶναι οὐρανοπολίτης· νὰ ζητεῖ τὰ ἄνω, τὰ ἄνω νὰ φρονεῖ καὶ ὄχι τὰ ἐπὶ τῆς γῆς³⁷. Ἄλλωστε, ὅπως εἶπε, τὸ τέλος τῆς πορείας εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ³⁸.

Ἔτσι, μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ἔζησε ὁ ἴδιος. Ἔκαμε δικὸ τοῦ θέλημα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ τολμᾷ νὰ διακηρύσσει· «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοί Χριστός»³⁹ καὶ «θεωρῶ τὰ πάντα σκύβαλα, τιποτένια, προκειμένου νὰ κερδήσω τὸ Χριστό⁴⁰ καὶ «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;»⁴¹.

Κί ὅμως, δείχνοντας καὶ τὴ φιλανθρωπία του, ἔφθανε στὸ σημεῖο ὄχι ἀπλᾶ νὰ σκέπτεται, ἀλλὰ σφοδρὰ νὰ ἐπιθυμεῖ νὰ χωριζόταν ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ Χριστό, ἀρκεῖ νὰ πηγαιναν κοντά του οἱ ὁμοεθνεῖς ἀδελφοί του⁴². Ἔτσι, καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων ἀναριθμητῶν, πὺ ἐπιλήψει με διηγούμενον ὁ χρόνος⁴³, ἀπέδειξε ὅτι δὲν εὐαγγελίσθηκε μόνον, ἀλλὰ ἔζησε τὸ Εὐαγγέλιο μὲ ὅλη του τὴν ψυχὴ καὶ ὅλη του τὴ δύναμη.

Αὐτὴ δὲ τὴν ἀγία βιοτή, τὴν ἐπισφράγισε, τελικὰ, μὲ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου του. Γι' αὐτὸ καὶ αἰσθανόταν ὅτι μποροῦσε νὰ

³⁶ Ρωμ. γ', 10-19.

³⁷ Κολ. γ', 1,2.

³⁸ Ρωμ. ζ', 22.

³⁹ Γαλ. β', 20.

⁴⁰ Φίλιπ. γ', 8.

⁴¹ Ρωμ. η', 35

⁴² Ρωμ. θ', 3.

⁴³ Ἐβρ. ια', 32.

ἀποτελεῖ πρότυπο πρὸς μίμηση. «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὼ Χριστοῦ»⁴⁴

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,

Ἀπευθυνόμενος ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὸν μαθητὴ του τὸν Τιμόθεο, προφητικὰ λέγει ὅτι, «κατὰ τὶς τελευταῖες ἡμέρες (τοὺς χρόνους, δηλαδή, πού θὰ προηγηθοῦν τῆς Δευτέρας Παρουσίας) θὰ ἔρθουν καιροὶ δύσκολοι. Διότι οἱ ἄνθρωποι (θὰ ζοῦν διαφορετικὰ ἀπ' ὅσα ὁ ἴδιος δίδαξε καὶ ἔζησε) θὰ εἶναι ἐγωῖστές, φιλάργυροι, φαντασμένοι, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, ἀπειθεῖς στοὺς γονεῖς, ἀχάριστοι, ἀσεβεῖς, ἄστοργοι, ἀδιάλλακτοι, συκοφάντες, ἄσωτοι, ἄγριοι, ἐχθροὶ τοῦ καλοῦ, προδότες, αὐθάδεις, φουσκωμένοι, φίλοι τῆς ἡδονῆς μᾶλλον παρὰ φίλοι τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωποι πού μπορεῖ ἀκόμη νὰ ἔχουν τὴν ἐξωτερικὴ μορφή τῆς εὐσέβειας, ἀλλὰ μὲ τὴ ζωὴ τους ἀρνοῦνται τὴ δύναμή της. Αὐτοὺς, τοῦ συνιστᾶ, νὰ τοὺς ἀποφεύγει(ς), γιατί εἶναι ἄνθρωποι μὲ φθαρμένο τὸ νοῦ, πού ἀντιστέκονται στὴν ἀλήθεια, ἀποτυχημένοι στὴν πίστη⁴⁵».

«Οἱ τοιοῦτοι, κακολογοῦν μὲ κρυφομιλήματα, κατακρίνουν φανερὰ, ὑβρίζουν, εἶναι φανατισμένοι, προσβλέπουν στοὺς ἄλλους μὲ περιφρόνηση, εἶναι καυχηματίες στοὺς λόγους, ἐπινοοῦν καὶ ἐφευρίσκουν κακὰ, καταπατοῦν τὸ λόγο τους καὶ τὶς συμφωνίες τους⁴⁶».

Προβαίνοντας μάλιστα, στὴ συνέχεια, ὡς σοφὸς ἰατρός, σὲ διάγνωση αὐτῆς τῆς φοβερᾶς καταστάσεως, πού θεωρῶ ὅτι τὴ βιώνουμε σήμερα, δὲν διστάζει νὰ διακηρύξει ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπειλητικὴ ἀσθένεια, πού ἔχει διαστάσεις ἐπιδημίας, ὀφείλεται στὴν ἄρνηση τοῦ Θεοῦ. Μὲ πόνο ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ γλῶσσα ἀληθινὴ καὶ στοργικὴ,

⁴⁴ Ρωμ. ια', 1.

⁴⁵ Β' Τιμ. γ', 1-9.

⁴⁶ Ρωμ. α', 30-32.

ὀνομάζει μωρούς-ἀνοήτους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι, καίτοι ἐγνώρισαν τὸν Θεὸ, ἐν τούτοις, δὲν τὸν ἐδόξασαν καὶ δὲν τὸν εὐχαρίστησαν ὡς Θεὸ, ἀλλὰ μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειά Του μὲ τὸ ψεῦδος, ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ἐτόλμησαν καὶ ἔκαμαν ἀσεβῆ ἀνταλλαγῆ, προτιμήσαντες ἀπὸ τὸ Θεὸ, τὰ φθαρτὰ καὶ γήινα κατασκευάσματα, ὅσα συνιστοῦν καὶ χαρακτηρίζουν τὴν εἰδωλολατρία. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεός, σεβόμενος τὴν ἐλευθερία τους, τοὺς παρέδωσε, κατὰ τὴν καρδιά τους, σὲ ἀτιμωτικά πάθη καὶ κυριεύθηκαν ἔτσι ἀπὸ κάθε εἴδους ἁμαρτία⁴⁷. Αὐτὰ τὰ αἰσχροὰ καὶ ἀπάνθρωπα καὶ ἐξευτελιστικά ἔργα, τὰ θεωρεῖ πράξεις θανάτου γιὰ ὅσους τὰ πράττουν καὶ κείνους ποὺ συνευδοκοῦν⁴⁸ μὲ τοὺς πράττοντες.

Ὡς θεραπεία αὐτῆς τῆς φοβερῆς ἀρρώστιας, τῆς ἀρνήσεως τοῦ Θεοῦ, προτείνει τὴ μετάνοια. Συμβουλεύει νὰ μὴ παρεξηγεῖ κανεὶς μας τὴν ἀνεκτικότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ μακροθυμία Του, ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγεῖ σὲ μετάνοια, τονίζοντας, προειδοποιητικά, ὅτι ἡ σκληρὴ καὶ ἀμετανόητη καρδιά θησαυρίζει γιὰ τὸν ἑαυτὸ της θησαυροὺς ὀργῆς, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀνταποδώσεως τῆς δικαίας⁴⁹.

Ἐνδεχομένως μερικοὶ σύγχρονοι νὰ θεωρήσουν τὸν Ἀπόστολο Παῦλο ρομαντικὸ, ἐξωπραγματικὸ ἢ ἀκόμη καὶ μανιακὸ. Ἐκεῖνος, ὅπως ἔκανε καὶ παλαιότερα, ἐνώπιον τοῦ Φήστου, θὰ ἀπολογηθεῖ ὅτι «οὐ μαίνομαι», δὲν εἶμαι τρελός, «ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ρήματα ἀποφθέγγομαι». Θὰ μᾶς καλέσει δὲ ὅλους «ἐξ' ὕπνου ἐγερθῆναι»⁵⁰, διότι «ἡ νῦξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν»⁵¹.

⁴⁷ Ρωμ. β', 4-6.

⁴⁸ Ρωμ. α', 25-32.

⁴⁹ Ρωμ. β', 8-9.

⁵⁰ Ρωμ. ιγ', 11.

⁵¹ Ρωμ. ιγ', 12-13.

Ἡ πρόσκλησή Του ἀκούγεται ἀφυπνιστική, «ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ἔργα τοῦ φωτός»⁵².

Μακάρι ἐμεῖς ὅλοι πού, ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας, γίναμε μέτοχοι κλήσεως ἐπουρανίου⁵³, νὰ ἐπιστρέψουμε στὸ Θεὸ τὸν ζῶντα, πράττοντας ἄξια ἔργα μετανοίας⁵⁴, ὥστε νὰ ἀναδειχθοῦμε εὐχρηστα σκεύη τοῦ Λόγου, Θεοῦ κατοικητήρια καὶ νὰ κληρονομήσουμε δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη, πού ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός γιὰ κάθε ἓνα πού ἐργάζεται τὸ ἀγαθὸ⁵⁵.

Εὐχηθῆτε, Μακαριώτατε, νὰ μνημονεύουμε πάντοτε Ἰησοῦ Χριστὸν⁵⁶ καὶ νὰ εἴμαστε πραγματικὰ σοφοί, μὲ τὸ νὰ κατανοοῦμε καὶ νὰ ἐπιλέγουμε κάθε στιγμή τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου⁵⁷, στὸν Ὅποῖον ἀνήκει ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.⁵⁸

⁵² Ρωμ. γ', 12.

⁵³ Ἐβρ. γ, 1.

⁵⁴ Πραξ. κστ', 20.

⁵⁵ Ρωμ. β', 10.

⁵⁶ Β' Τιμ. β', 8.

⁵⁷ Ἐφεσ. δ', 15-17.

⁵⁸ Ἐφεσ. γ', 21.